

Зміни до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану: що треба врахувати органам місцевого самоврядування

14 березня 2023 року постановою № 230 Уряд ухвалив зміни до **Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану**, затвердженого постановою від 09.06.2021 р. № 590 (далі – Порядок № 590).

Зміни врегульовують проблемні питання, що виникають під час казначейського обслуговування бюджетних коштів у період дії воєнного стану, шляхом:

- розширення переліку платежів за видатками загального та спеціального фондів місцевих бюджетів, що здійснюються за другою чергою;
- визначення особливостей підписання планових документів, що застосовуються у бюджетному процесі та змін до них;
- спрощення вимог до подання розпорядниками (одержувачами) окремих документів до органів Казначейства;
- встановлення порядку складання та подання звітності розпорядників (одержувачів) бюджетних коштів, що не здійснюють свою діяльність у штатному режимі.

Нагадаємо, що Порядком № 590 визначено, зокрема, черговість здійснення органами Казначейства платежів за дорученнями розпорядників та одержувачів коштів на період дії воєнного стану, оскільки у вказаному періоді не застосовуються вимоги статті 55 Бюджетного кодексу України (далі – БКУ) щодо проведення захищених видатків бюджету (абз. 12 п.п. 1 п. 22 розд. VI «Прикінцеві та перехідні положення» БКУ).

Прийнятими змінами до Порядку № 590 розширено перелік пріоритетних платежів за видатками загального та спеціального фондів місцевих бюджетів, що здійснюються **за другою чергою** (абз. 3 - 4 п. 19 Порядку № 590). У таблиці наведено платежі, які увійшли до цього переліку.

Загальний фонд	Спеціальний фонд
Придбання гігієнічних засобів та товарів першої необхідності (зокрема одягу, взуття, м'якого інвентарю) для підопічних інтернатних установ/закладів системи соціального захисту населення, а також встановлення в цих установах/закладах пожежної сигналізації, системи блискавкозахисту, обробку дерев'яних конструкцій приміщень вогнезахисним розчином, здійснення медичних оглядів працівників	Придбання гігієнічних засобів та товарів першої необхідності (зокрема одягу, взуття, м'якого інвентарю) для підопічних інтернатних установ/закладів системи соціального захисту населення, а також встановлення в цих установах/закладах пожежної сигналізації, системи блискавкозахисту, обробку дерев'яних конструкцій приміщень вогнезахисним розчином, здійснення медичних оглядів працівників
	Придбання житла для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа

Загальний фонд	Спеціальний фонд
Розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг	Розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг
Заходи місцевих програм підтримки та розвитку сільського господарства	
	Оплату поточного ремонту та реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини та пам'яток архітектури; оплату послуг з виготовлення облікової та науково-проектної документації на пам'ятки культурної спадщини*
	Оплату послуг із забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення та утилізації відпрацьованих побутових ламп розжарювання
	Виконання робіт з реконструкції споруд для очищення стічних вод, а також каналізаційних мереж і споруд на них
	Проведення інвентаризації та нормативної грошової оцінки земель
	Виготовлення містобудівної документації
	Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву

Примітка*: текст, вказаний у цьому рядку графи «Спеціальний фонд», змінив такі слова “оплату поточного ремонту об'єктів культурної спадщини та пам'яток архітектури”.

Визначено особливості підписання планових документів, що застосовуються у бюджетному процесі та змін до них, у разі прийняття рішення головним розпорядником бюджетних коштів щодо здійснення видатків у централізованому порядку або необхідності здійснення перерозподілу бюджетних асигнувань розпорядників бюджетних коштів, що включені до його мережі та розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих, і не здійснюють свою діяльність у штатному режимі. Документи таких розпорядників бюджетних коштів можуть підписуватись керівником установи вищого рівня та керівником її фінансового підрозділу або бухгалтерської служби (п. 16¹ Порядку № 590).

Йдеться про новий порядок підписання планових документів, визначених **пунктами 37 та 47 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ**, затверджених [постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228](#) (далі – Порядок № 228).

Важливо! Пунктом 37 Порядку № 228 визначено загальні вимоги щодо підписання кошторисів, планів асигнувань загального фонду бюджету, планів надання кредитів

із загального фонду бюджету, планів спеціального фонду, зведення показників спеціального фонду кошторису, планів використання бюджетних коштів (крім планів використання бюджетних коштів одержувачів), помісячних планів використання бюджетних коштів, а також розрахунків, які обґрунтовують показники видатків

бюджету та надання кредитів з бюджету, що включаються до кошторису. Названі документи підписуються керівником установи (централізованої бухгалтерії) та керівником її фінансового підрозділу або бухгалтерської служби.

Пунктом 47 Порядку № 228 визначено загальні вимоги щодо підписання довідок, складених у разі внесення змін до кошторису, плану асигнувань загального фонду бюджету, плану надання кредитів із загального фонду бюджету, плану спеціального фонду. Відповідні довідки затверджуються у тому ж порядку, що і планові документи, які застосовуються у бюджетному процесі.

Спрощено вимоги до подання розпорядниками (одержувачами) окремих документів до органів Казначейства за допомогою використання системи дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство».

Так, **розширено перелік документів**, визначений у абз. 4 п. 20 Порядку № 590, які в період дії воєнного стану можуть бути подані розпорядниками (одержувачами) бюджетних коштів до Казначейства **у вигляді сканованої копії паперового документа** за умови її підписання з використанням кваліфікованого електронного підпису керівника розпорядника (одержувача) бюджетних коштів.

Відтепер крім реєстраційної картки (змін до реєстраційної картки), копії установчого документа та заяви про відкриття рахунків в період дії воєнного стану **можуть подаватися перелік рахунків та документи для організації доступу до системи дистанційного обслуговування “Клієнт казначейства — Казначейство”** (за наявності укладеного договору про дистанційне розрахункове обслуговування з використанням програмно-технічного комплексу “Клієнт казначейства — Казначейство”) та автоматизованої системи подання електронної звітності клієнтами Казначейства.

Встановлено порядок складання та подання звітності розпорядників (одержувачів) бюджетних коштів, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих, і **не здійснюють свою діяльність у штатному режимі** (п. 24 Порядку № 590).

Тож у разі **неможливості подання звітності розпорядником (одержувачем) бюджетних коштів**, що розташований на території, на якій ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованій, **розпорядник вищого рівня**:

- ✓ вносить в автоматизовану систему подання електронної звітності клієнтами Казначейства **наявні показники бюджетної звітності такого розпорядника (одержувача) бюджетних коштів**, які були подані ним за попередній звітний період, **з урахуванням інформації про проведені операції за звітний період**, відображеної в бухгалтерському обліку органів Казначейства на звітну дату, та **включає їх до зведеної бюджетної звітності**;
- ✓ включає **до консолідованої фінансової звітності** показники фінансової звітності таких розпорядників бюджетних коштів, яка була подана ними за попередній звітний період.

У разі неможливості подання до органів Казначейства бюджетної звітності головним розпорядником, розпорядником (одержувачем) бюджетних коштів місцевих

бюджетів, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих, органи Казначейства до бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів включають показники звітних даних такого головного розпорядника, розпорядника (одержувача) бюджетних коштів місцевих бюджетів, які були подані ними за попередній звітний період та які відсутні на дату складання звітності в органах Казначейства.

Нагадаємо, що саме головні розпорядники визначають розпорядників коштів нижчого рівня, які у своїй діяльності підпорядковані цьому розпоряднику та/або діяльність яких координується ним, та одержувачів коштів місцевого бюджету.

Відповідно, головні розпорядники формують мережу розпорядників нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів, які згідно з рішенням (проектом рішення) про відповідний місцевий бюджет уповноважені на виконання програм та заходів, що проводяться за рахунок коштів бюджету, із обов'язковим зазначенням їх статусу (розпорядник бюджетних коштів або одержувач бюджетних коштів) та органу Казначейства, в якому вони обслуговуються. Ці вимоги унормовані п. 4.1 глави 4 Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів, затвердженого [наказом Міністерства фінансів України від 23.08.2012 № 938](#).

Посилання на НПА, що згадані у роз'ясненні:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 14.03.2023 № 230 «Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану». Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennia-zmin-do-poriadku-vykonannia-povnovazhen-derzhavnoiu-kaznacheiskoiu-sluzhboiu-v-osoblyvomu-rezhymi-v-umovakh-voiennoho-stanu-i140323-230>;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 09.07.2021 № 590 «Порядок виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/590-2021-%D0%BF#n9>;
- Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI «Бюджетний кодекс України». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ» від 28.02.2002 № 228. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-%D0%BF#n140>;
- Наказ Міністерства фінансів України від 23.08.2012 № 938 «Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12#Text>.

(с) Ця публікація стала можливою завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи Уряду Сполучених Штатів.